Akademie Agrostroj

Minimální preventivní program

Školní rok 2026/2027

Střední škola Akademie AGROSTROJ, s.r.o.
U Nádraží 1967, 393 01 Pelhřimov

www.akademie-agrostroj.cz
info@akademie-agrostroj.cz

1. Základní údaje o škole

Název školy: Střední škola Akademie AGROSTROJ
Adresa školy: U Nádraží 1967, 393 01 Pelhřimov
Zřizovatel: Agrostroj Pelhřimov, a.s.
Počet žáků/tříd: 37/5
Školní metodik prevence: Ing. Mgr. et Mgr. Ludmila Baláková, Ph.D., MBA
Výchovný poradce: Ing. Mgr. et Mgr. Ludmila Baláková, Ph.D., MBA

2. Východiska tvorby MPP na Střední škole Akademii AGROSTROJ

Tvorba Minimálního preventivního programu vychází z platné legislativy a metodických doporučení:

- Školský zákon č. 561/2004 Sb.
- Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících
- Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže v ČR
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování
- Programy podpory a metodické materiály NPI ČR
- Školní řád a vnitřní předpisy školy

Tyto dokumenty určují základní povinnosti školy v oblasti prevence a vymezují kompetence pedagogických pracovníků.

Tento plán zahrnuje do prevence rizikových projevů chování zejména tyto následující rizikové projevy: agrese, záškoláctví, šikana, kyberšikana, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, vandalismus, závislostní chování, užívání návykových látek, netolismus, gambling, rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, spektrum poruch příjmu potravy, negativní působení sekt a rizikové sexuální chování.

3. Cíle preventivního programu

Základní princip strategie prevence rizikových projevů chování na Střední škole Akademie AROSTROJ je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu a cílem je zabránění výskytu rizikových projevů chování v daných oblastech sociálního a osobnostního rozvoje a komunikačních dovedností. K předcházení působnosti rizikových projevů chování na škole slouží minimální preventivní program školy, který je začleněný do školního vzdělávacího programu. Zapracování minimálního preventivního programu do školního řádu a vnitřního řádu napomáhá při následném řešení aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikových projevů chování na škole. Minimální preventivní program je založen mj. na podpoře ze strany žáků, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Velmi důležitou roli hraje v této působnosti bohatá nabídka možností volnočasových aktivit.

KRÁTKODOBÉ CÍLE

Stanoveno pro žáky: v průběhu celého školního roku budeme důsledně sledovat rizikové projevy chování našich žáků, zaměříme se především na poruchy chování žáků. Dále budeme sledovat absenci žáků školy a při pravidelných třídnických hodinách žákům důrazně připomínat význam docházky pro úspěšné ukončení studia. V průběhu roku zajistíme o přestávkách stálý dohled na chodbách, v šatnách i před budovou školy, abychom tak zabránili možnému vzniku rizikových projevů chování.

Stanoveno pro rodiče: nutnost zlepšení spolupráce s rodiči, snaha o lepší motivaci rodičů k většímu zájmu o prospěch a školní docházku jejich dětí.

Stanoveno pro učitele: v průběhu celého školního roku budou pedagogičtí pracovníci v rámci osvěty problematiky rizikových projevů chování absolvovat několik přednášek a školení, aby se lépe orientovali v této problematice, a dokázali tak snadno a včas rozpoznat možné signály rizikových projevů nejen u jednotlivých žáků, ale i u celé třídy jako sociální skupiny.

Zvýšit informovanost žáků o rizicích užívání návykových látek
→ realizace alespoň 1 besedu s odborníky pro každý ročník.

Zajistit preventivní aktivity proti kyberšikaně
→ workshop s lektorem + zařazení tématu do výuky ICT nebo Základů společenských věd.

Podpořit duševní zdraví a prevenci stresu u žáků
→ organizace semináře o zvládání stresu a time managementu.

Posílit kompetence pedagogů v oblasti prevence rizikového chování
→ účast metodika prevence minimálně na jednom školení.

Zlepšit školní klima a vztahy ve třídách
→ organizace třídnických hodin zaměřených na podporu spolupráce.

Zajistit aktivní spolupráci s externí organizací (PPP, SVP apod.)
→ navázání kontaktu, domluva pravidelné spolupráce.

Zvýšit zapojení rodičů do preventivních aktivit
→ zorganizování alespoň jedné besedy/webináře pro rodiče.

DLOUHODOBÉ CÍLE

Mezi dlouhodobé cíle řadíme:

- vytvoření funkčního preventivního programu pro školu, se zapojením všech pedagogických pracovníků do jeho realizace,
- podpora ze strany vedení školy v otázce nutnosti prevence a její realizace,
- podpora průběžného vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikových projevů chování,
- zlepšení komunikačních schopností a dovedností žáků, sebeovládání a nenásilného zvládání konfliktů, příprava žáků na zvládání konfliktních situací formou interaktivních metod přímo při výuce,
- prostřednictvím pravidelných třídnických hodin zvyšovat sociální vazby žáků a vést je k zodpovědnosti za jejich chování,
- zlepšování školního prostředí a budování pozitivního klimatu ve škole, zajištění příjemného a pozitivního prostředí pro žáky,
- podpora výchovy ke zdravému životnímu stylu,
- pravidelné návštěvy divadelních a filmových představení, přednášek a besed s odborníky,
- zvyšování informovanosti žáků v problematice rizikových projevů chování,
- vytvoření dlouhodobého funkčního programu pro školu, sloužícího v oblasti primární prevence.

Vytvořit bezpečné, respektující a otevřené školní prostředí
→ dlouhodobé budování pozitivního klimatu, snižování výskytu šikany a násilí.

Systematicky snižovat výskyt rizikového chování u žáků
→ sledování trendů, pravidelné šetření (např. anonymní dotazníky), intervence.

Integrace prevence do výuky
→ zařazení preventivních témat do různých předmětů, např. ZSV, ZPV, ICT.

Podpora duševního zdraví a well-beingu žáků i učitelů
→ rozvoj systému péče (krizový plán, peer programy).

Zvyšovat odbornost pedagogického sboru v oblasti prevence
→ dlouhodobé vzdělávání, metodická podpora, sdílení příkladů dobré praxe.

Budování fungující sítě spolupráce s odbornými institucemi
→ trvalá spolupráce s PPP, SVP, policií, neziskovkami, krizovými centry.

Vytvoření funkčního krizového plánu a jeho pravidelná aktualizace
→ školení zaměstnanců, krizové scénáře, seznámení žáků s postupy.

4. Informační zdroje

4.1. Vnitřní informační zdroje

Odborná a metodická literatura
Učitelské noviny
Prevence - odborný časopis
Koordinátor a školní metodik prevence - příručka pro školního metodika prevence
Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

4.2. Vnější informační zdroje

Linka bezpečí
Poradenské centrum Brno, Sládkova 45, 613 00 Brno, tel.: 548 526 802, telefon: 723 252 765
Okresní metodik prevence pro Kraj Vysočina: Mgr. Renata Kejnovská, tel. 567 572 412, e mail: kejnovskar@msmt.cz.

5. Analýza současné situace

Analýza problematiky rizikových projevů chování žáků ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin rizikových projevů chování a vytyčení cílů prevence.
V současné době se ve škole nesetkáváme s projevy rizikového chování našich žáků: kouření, poruchy chování, záškoláctví.

6. Metody práce při využití Minimálního preventivního programu

6.1. Aktivity pro pedagogy

Mezi aktivity pro pedagogy patří:

- vzdělávací semináře (pro školní metodiky prevence, výchovné poradce, vedení školy a pedagogy),
- práce s třídou - řešení problémových situací ve třídě, dodržování pravidel ve třídě,
- porady pedagogů - školní metodik prevence, výchovný poradce informuje ostatní pedagogy o novinkách v oblasti působnosti preventivních programů.

6.2. Aktivity pro žáky

Aktivitami pro žáky jsou míněny následující programy:

- akce pořádané ve spolupráci s žáky - Srdíčkový den, Květinový den
- výukové bloky - zaměřené na nespecifickou prevenci, zdravý způsob života, vlastní sebehodnocení, posílení vzájemných vztahů mezi spolužáky navzájem, zapojení rodiny do řešení problematiky v rámci rizikových projevů chování,
- sportovní soutěže - v rámci kooperace tříd pořádání mezitřídních turnajů pro chlapce i dívky,
- poradenská činnost - výchovný poradce, školní metodik prevence, ředitel školy,
- kulturní akce - výstavy, návštěvy kina, exkurze, výlety.

6.3 Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je rozvíjena v těchto oblastech:

- rodiče jsou seznámeni s tím, že mohou kontaktovat pedagogické pracovníky pomocí e-mailu, telefonu, nebo si mohou s jednotlivými pedagogickými pracovníky dohodnout i osobní schůzku,
- na začátku školního roku informuje třídní učitel rodiče o konzultačních hodinách školního metodika prevence, výchovného poradce, ale i o možnostech kontaktování jeho samotného,
- na rodičovských sdruženích jsou pomocí dotazníkového šetření zjišťovány potřeby a požadavky rodičů na zajištění dobrých podmínek pro výchovně vzdělávací proces žáků na naší škole,
- známky ze všech předmětů jsou zapisovány do aplikace programu Škola Online (do elektronické žákovské knížky),
- prostřednictvím internetových stránek jsou žáci i jejich zákonní zástupci hromadně informováni o všech změnách ve školním rozvrhu, školních aktivitách a dalších akcích pořádaných školou,
- na třídních schůzkách jsou rodiče informováni o postupech v rámci prevence rizikových projevů chování na naší škole, dále o zákazu kouření žáků před budovou školy,

- v případě výskytu problémů se žákem (výchovných, studijních, zdravotních, sociálních atp.) jsou rodiče kontaktováni ze strany školy, informováni o vzniklé situaci a společně (žák, škola, rodiče) se problém řeší.

7. Plán evaluace

Zhodnocení dosažení cílů preventivního programu zjišťujeme pozorováním po celou dobu působnosti preventivních aktivit v konkrétním školním roce.
Minimální preventivní program doplňujeme dle potřeby na základě dalších poznatků, získaných během školního roku.

8. Přílohy

Tyto přílohy jsou povinnou součástí každého minimálního preventivního programu školy. Jsou vytvořeny a vyvěšeny na stránkách MŠMT a doplňují minimální preventivní program při řešení rizikových projevů chování na školách.
Mezi tyto přílohy řadíme:

a) KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Dle MŠMT je cílem krizového plánu stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případě podezření či výskytu rizikových projevů chování mezi žáky.
Krizový plán je součástí minimálního preventivního programu a školního řádu školy, jeho základem je Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j. 21291/2010-28) **a** Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách (č.j. MSMT-21149/2016**)**. Rizikové projevy chování - prevence a postup.

- všichni pedagogičtí pracovníci školy při kontaktu se žáky ve vyučovacích hodinách i mimo ně, v areálu školy a také na mimoškolních akcích sledují chování žáků vůči sobě navzájem, ve vztahu k žákům zachovávají profesionální přístup,
- třídní učitel je v pravidelném kontaktu se žáky třídy, na třídnických hodinách se zajímá o problémy žáků a o jejich vzájemné vztahy,
- v případě výskytu rizikových projevů chování se učitel pokouší zjistit jejich příčinu a zamezit dalšímu rozvoji těchto projevů,
- při podezření na výskyt výše zmíněných rizikových projevů chování každý z pedagogů o věci ihned informuje třídního učitele,
- třídní učitel informuje výchovného poradce a upozorní na problém všechny pedagogy, kteří se třídou pravidelně pracují, nutná je spolupráce při sledování třídy,
- výchovný poradce o situaci informuje vedení školy,
- potvrzení podezření na výskyt rizikových projevů chování určitého typu: výchovný poradce vede společně s vedením školy hlubší kontrolní šetření, postup je určený metodami *Metodického pokynu* MŠMT-21149/2016,
- při vyšetřování se prokáže výskyt rizikových projevů chování v jakékoliv formě - je zavedena nutná náprava a vyřešení těchto okolností preventivní a účinnou formou,
- vedení školy seznámí s výsledky šetření všechny pedagogické pracovníky,

- školní metodik prevence ve spolupráci s výchovným poradcem, třídní učitelem a vedením školy informuje o zjištěných výsledcích šetření a dalším postupu zákonné zástupce žáků,
- udělení konkrétního stupně kázeňského opatření a další postup školy se řídí Metodickým pokynem MŠMT-21149/2016 a pravidly stanovenými školním řádem, a to podle závažnosti zjištěných skutečností.

Zdroj: MŠMT, č. j. MSMT-21149/2016

b) METODICKÉ POKYNY - NÁVYKOVÉ LÁTKY

Návykové látky - definice

Zahrnujeme sem drogy, alkohol, tabák, těkavé látky a léky. Každá z těchto návykových látek vyžaduje odlišný postup při následném řešení. Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci by měli být pozorní k jakémukoli varovnému signálu, který by ukazoval na možnost, že žák je pod vlivem návykové látky.

Nalezení návykové látky:

- prodiskutovat problém s žákem (třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce, ředitel školy),
- povinnost třídního učitele informovat zákonného zástupce žáka,
- informovat ostatní kolegy (informují třídní učitel ve spolupráci se školním metodikem prevence a výchovným poradcem).
-

Postup při zjištění výskytu návykových látek

Při zjištění držení, užití či následném zneužití návykové látky žákem je dále závazný následující postup:

- pedagogický pracovník zabrání žákovi/žákům v užití, distribuci návykové látky, látku odebere a zajistí,
- pedagogický pracovník vzniklou situaci okamžitě nahlásí vedení školy,
- zadržená látka se uloží do obalu a je ponechána u vedení školy,
- o celé situaci třídní učitel okamžitě informuje zákonného zástupce žáka, při vzniklém stavu akutního ohrožení zdraví samotného žáka je zajišťována odborná pomoc lékaře,
- provede se písemný zápis o dané situaci, který bude opatřený podpisy svědků a podpisem žáka, u něhož byla látka zjištěna či odebrána,
- záznam se zakládá do dokumentace vedené školním metodikem prevence,
- třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a školním metodikem prevence věc projednají se zákonnými zástupci žáka a s vedením školy – rodičům jsou poskytnuty informace o možnostech péče a odborné pomoci,
- pokud to vyžadují okolnosti, školní metodik prevence provede písemný zápis, kterým informuje o vzniklé situaci pracovníky Odboru sociální péče a zdravotnictví, do jehož agendy žák spadá svým trvalým bydlištěm,
- kázeňská opatření jsou žákům ukládána v souladu se školním řádem.

Prevence zneužívání návykových látek

Preventivní protidrogová opatření musí být důležitou součástí výuky všech žáků školy. Nutné je poskytnutí základních informací o návykových látkách (včetně informací o tabákových výrobků, alkoholu a těkavých látkách) všem žákům a pochopení toho, jaké zdravotní, psychické, sociální a materiální škody může způsobit zneužívání návykových látek.

Témata týkající se prevence zneužívání návykových látek jsou součástí školních vzdělávacích programů každé školy (na SŠ – Základy společenských věd, Tělesná výchova, u některých oborů vzdělání také Zdravá výživa). Každá škola si dle svého uvážení sama nastaví určité stanovy. Důležitou součástí prevence je poskytovat žákům informace o tom, kde hledat pomoc při vzniku problémů spojených s užíváním drog.

Neoddělitelnou součástí prevence zneužívání návykových látek jsou rovněž volnočasové aktivity organizované nejen školou, ale i ostatními institucemi.

Postup školy v případech výskytů zneužívání návykových látek ve škole

Lze konstatovat, že tyto případy můžeme rozdělit podle dvou kritérií:

1) Situace vyžadující okamžité řešení, které musí škola řešit bezodkladně, jakmile se případ objeví.

2) Situace vyžadující dlouhodobější řešení, tj. takové, které vyžadují stálou pozornost.

Uvedení příkladu:

- ve školním řádu je uveden zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy včetně sankcí, které z porušení vyplývají,
- žák, který prokazatelně zneužíval omamnou látku v areálu školy, a tím porušil řád školy, bude kázeňsky potrestán,
- výši kázeňského postihu rozhoduje vedení školy (ředitel, zástupce ředitele školy), výchovný poradce), třídní učitel,
- třídní učitel nejrychlejší cestou pozve zákonného zástupce žáka na jednání se školou,
- rodiče/zákonní zástupci budou seznámeni se všemi skutečnostmi případu, s typem porušení školního řádu, návrhem výchovného opatření, který schválila a doporučila pedagogická rada,
- škola doporučí rodičům žáka/zákonným zástupcům specializovanou odbornou pomoc,
- škola vyhotoví dva zápisy z jednání, jeden obdrží rodiče, druhý zůstane uložen ve škole,
- žáci jsou obecnou formou seznámeni s případem a jsou upozorněni na závažnost držení, přechovávání a užívání návykové látky, a to nejen v areálu školy,
- třída, u které se vyskytl problém spojený s užíváním návykových látek, bude pozorována a nadále s ní budou pracovat odborně vyškolení pracovníci,
- školní metodik prevence upozorní na závažnost situace ostatní členy pedagogického sboru,
- školní metodik prevence informuje sociální odbor v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (nebo alkoholem) nebo je po požití drogy v akutním ohrožení zdraví, tj. při nebezpečí předávkování a trvalého zdravotního poškození včetně vzniku návyku a bezprostředním ohrožení života nebo po průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole.

Zdroj: Metodický pokyn (č. j. 21291/2010-28)

Zařazení problematiky sociálně patologických jevů do výuky

Základy společenských věd

Ve výuce se vyučující zaměří na nácvik sociálních a komunikačních dovedností a budou usilovat o aktivní zapojení žáků do diskusí k problematice SPJ.

Témata:

- Řešení náročných životních situací
- Konflikty v mezilidských jednáních, jejich zvládání
- Zdraví a životní styl
- Nebezpečné závislosti
- Migrace, emigrace, tolerance, nesnášenlivost
- Vztahy mezi vrstevníky
- Rasy, etnika, národy, národnosti, sociální rozvrstvení společnosti
- Národnostní menšiny
- Etická a právní stránka problému rasové nesnášenlivosti, diskriminace a xenofobie
- Lidská práva
- Politický radikalismus, extremismus a terorismus, rasismus, nacismus – neonacismus a anarchismus
- Morální slepota, neschopnost odlišit dobré od zlého

Český jazyk a literatura

Pozornost bude věnována prohlubování komunikačních a asertivních dovedností, do hodin literatury se zařadí četba umělecké literatury s problematikou SPJ, na příkladech literárních děl se pozornost zaměří na kvalitu mezilidských vztahů a životních hodnot.

Témata:

Lidské vztahy v literatuře:
- Sociální konflikty
- Konfliktní vztahy
- Hledání náboženských a sociálních vztahů
- Intolerance, xenofobie, rasismus
- Náhražky sociálních vztahů

Člověk a země v literatuře:
- Životní prostředí a zdraví
- Vztah ke zvířatům
- Zdraví člověka

Pohledy do historie:
- Díla o historických osobnostech
- Historické události v literatuře
- Život historických osobností

Tělesná výchova

Při cvičení i sportovních hrách budou zdůrazňovány pozitivní účinky pohybové aktivity na zdraví, pravidelně budou zařazována relaxační cvičení, zahrnuta bude i technika autogenního tréninku.

Témata:

- Vliv tělesné výchovy a sportu na zdravotní stav
- Negativní vliv alkoholu, kouření a drog na pohybový výkon a zdraví
- Význam soutěží (zdravá soutěživost a zásady fair play)

Základy přírodních věd

Žáci získají informace o jednotlivých drogách, o jejich účincích a rizicích, v pojetí těchto předmětů bude akcentována výchova ke zdravému životnímu stylu.

Témata:

- Životospráva, hygiena a výživa
- Léčiva
- Kouření, alkohol, drogy a zneužívání léčiv
- Člověk a životní prostředí
- Zdravotní rizika
- Životní styl

Minimální preventivní program zpracovala: Ing. Mgr. et Mgr. Ludmila Baláková, Ph.D., MBA

V Pelhřimově dne 01. 09. 2026